

УДК 657

Костюченко В.М.

*доктор економічних наук, доцент**Київського національного торговельно-економічного університету*

Кравчук А.О.

*студентка**Київського національного торговельно-економічного університету*

ДОСВІД ПОЛЬЩІ У ЄВРОКОНВЕРГЕНЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

THE POLAND EXPERIENCE IN THE EUROPEAN UNION ACCOUNTING AND AUDIT CONVERGENCE

АНОТАЦІЯ

У статті розглядаються передумови конвергенції бухгалтерського обліку у Польщі відповідно до Європейських Директив та міжнародних стандартів у сфері бухгалтерського обліку та аудиту. З'ясовано, що зміни економічної політики, зростаюча конкуренція на внутрішньому ринку та вплив процесів глобалізації на економіку Польщі заклали основу реформування бухгалтерського обліку. 29 вересня 1994 року у Польщі був прийнятий Закон «Про бухгалтерський облік», який ґрунтувався на Четвертій та Сьомій Директивах ЄС. Додатковими вказівками до Закону «Про бухгалтерський облік» є національні стандарти бухгалтерського обліку, які видає Комітет зі стандартів бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів Польщі. Як держава-член Європейського Союзу Польща у сфері бухгалтерського обліку регулюється Регламентом ЄС 1606/2002 та Директивою ЄС 2013/34/ЄС, яка встановлює основні вимоги до підготовки фінансової звітності та вимагає МСФЗ, схвалені Європейською Комісією. Аудит фінансової звітності підприємств у Польщі регулюється Законом «Про аудиторів та їх самоврядування» 2009 року, Національними стандартами аудиту, Регламентом ЄС № 537/2014 та Директивою 2014/56/ЄС.

Ключові слова: конвергенція, бухгалтерський облік, Європейська Директива, польські стандарти бухгалтерського обліку, фінансові звіти, польські стандарти аудиту, аудит фінансової звітності.

АННОТАЦИЯ

В статье рассматриваются предпосылки конвергенции бухгалтерского учета в Польше в соответствии с Европейскими Директивами и международными стандартами в области бухгалтерского учета и аудита. Установлено, что изменения экономической политики, растущая конкуренция на внутреннем рынке и влияние процессов глобализации на экономику Польши заложили основу реформирования бухгалтерского учета. 29 сентября 1994 года в Польше был принят Закон «О бухгалтерском учете», основанный на Четвертой и Седьмой Директивах ЕС. Дополнительными указаниями к Закону «О бухгалтерском учете» являются национальные стандарты бухгалтерского учета, которые выдает Комитет по стандартам бухгалтерского учета при Министерстве финансов Польши. Как государство-член Европейского Союза Польша в сфере бухгалтерского учета регулируется Регламентом ЕС 1606/2002 и Директивой ЕС 2013/34/ЕС, которая устанавливает основные требования к подготовке финансовой отчетности и требует МСФО, одобренные Европейской Комиссией. Аудит финансовой отчетности предприятий в Польше регулируется Законом «Об аудиторах и их самоуправлении» 2009 года, Национальными стандартами аудита, Регламентом ЕС № 537/2014 и Директивой 2014/56/ЕС.

Ключевые слова: конвергенция, бухгалтерский учет, Европейская Директива, польские стандарты бухгалтерского учета, финансовые отчеты, польские стандарты аудита, аудит финансовой отчетности.

ANNOTATION

The aim of this paper is to consider the convergence of accounting in Poland in accordance with the European Directives and International Standards in the scope of accounting and auditing. It was found that changes in economic policy, growing competition in the domestic market and the impact of globalization on the Polish economy laid the foundations for accounting reform in this country. Polish accounting is regulated by the Accounting Act of 29 September 1994 (the Accounting Act), which was based on the Fourth and Seventh European Union Directives. The Polish Accounting Standards Committee within the Polish Ministry of Finance issued domestic accounting standards, which are additional guidance to the Polish Accounting Act. In the field of accounting, Poland is governed by EU Regulation 1606/2002 and EU Directive 2013/34/EU, which sets out the main requirements for the preparation of financial statements and requires IFRS approved by the European Commission. Audits are governed by the relevant legal requirements in force which include: Accounting Act 1994; Auditors Act 2009; National auditing standards; Regulation (EU) No 537/2014 and Directive 2014/56/EU.

Keywords: convergence, accounting, European Directive, Polish accounting standards, financial statements, Polish auditing standards, audit of the financial statements.

Постановка проблеми. Бухгалтерський облік має вагоме значення у глобальному просторі. Його головне завдання полягає в забезпеченні достовірною, правдивою і своєчасною інформацією користувачів для прийняття ними рішень. Кожна країна має власну систему бухгалтерського обліку, яка склалась під впливом політичних, економічних, історичних, соціальних чинників. Глобалізаційні процеси сприяють розширенню діяльності суб'єктів господарювання за межі окремої країни. Подібні процеси відбуваються з бухгалтерським обліком через його інтернаціоналізацію.

На світовому рівні об'єктивними причинами інтернаціоналізації бухгалтерського обліку стали подальший розвиток продуктивних сил та поділ праці у світі. Суттєво на зазначені процеси протягом останніх десятиріч впливав і науково-технічний прогрес, а також активні процеси міграції. Крім того, поглиблення міжнародного поділу праці посилює процеси інтернаціоналізації виробництва, розширення міжнародної торгівлі та активізацію міжнародних інвестицій.

Кожна національна система бухгалтерського обліку через трансформацію відповідних зако-

нодавчих актів має змогу ефективно вирішувати тактичні й стратегічні завдання розвитку національної економіки.

Глобалізація світової економіки та всебічний розвиток міжнародних відносин в різних сферах співробітництва та торгівлі потребують вивчення досвіду особливостей обліку зарубіжних країн, зокрема держав-членів Європейського Союзу. У зв'язку з посиленою інтеграцією України до ЄС вивчення особливостей бухгалтерського обліку у Польщі та досвіду цієї країни у запровадженні європейських Директив та міжнародних стандартів є актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням конвергенції національних систем бухгалтерського обліку згідно з Європейськими Директивами і МСФЗ присвячені праці вітчизняних та іноземних вчених. Серед них варто виділити, С.Ф. Голова, В.М. Пархоменко, Г.Г. Кірейцева, Ф.Ф. Бутинця, Н. Гуру, К. Винярску, К. Грабінські, М. Кедзіора, Ж. Красодомську.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Водночас незначна частина публікацій містить результати досліджень досвіду різних країн у запровадженні Європейських Директив у сфері бухгалтерського обліку.

Мета статті полягає у вивченні передумов конвергенції бухгалтерського обліку у Польщі відповідно до Директив ЄС та міжнародних стандартів у сфері обліку та аудиту, обґрунтуванні особливостей підготовки, подання, оприлюднення та аудиту фінансової звітності польських підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Зміни економічної політики, зростаюча конкуренція на внутрішньому ринку та вплив процесів глобалізації на економіку Польщі заклали основу реформування бухгалтерського обліку в цій країні відповідно до вимог Директив ЄС щодо бухгалтерського обліку та Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). У 1996 році Польща стала членом Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD). Членом ЄС Польща стала у 2004 році.

29 вересня 1994 року у Польщі був прийнятий Закон «Про бухгалтерський облік», який став основою польського законодавства у сфері бухгалтерського обліку. Цей Закон ґрунтувався на Четвертій та Сьомій Директивах Європейського Союзу. Метою введення Закону «Про бухгалтерський облік» було пристосування польських рішень у сфері бухгалтерського обліку до принципів, обов'язкових у ЄС; наближення принципів бухгалтерського обліку до міжнародних стандартів, якщо вони не суперечать Директивам ЄС; уніфікація основних умов, яким повинен відповідати бухгалтерський облік, для правдивості та прозорості інформації та забезпечення достовірності даних, які збільшують безпеку господарського обігу та ринку капіталу [1, с. 257].

За період з 2000 по 2016 роки у Закон були внесені зміни, спрямовані на практику зближення з Директивами ЄС та МСФЗ (табл. 1).

Зміни у Закон «Про бухгалтерський облік» у Польщі вносяться часто у зв'язку із імплементацією змін у Міжнародні стандарти фінансо-

Таблиця 1

Огляд змін до Закону «Про бухгалтерський облік»

№	Документ	Зміст
1	Закон «Про зміни до Закону «Про бухгалтерський облік»» від 9 листопада 2000 року	Урегулювання в бухгалтерському обліку питань, пов'язаних із злиттям та поглинанням організацій, довгостроковими контрактами, фінансовими інструментами і лізингом; уточнення або доповнення певних визначень і рішень Закону; зменшення частково збиткових витрат на ведення бухгалтерського обліку і перевірку фінансової звітності.
2	Закон «Про зміни до Закону «Про бухгалтерський облік»» від 23 серпня 2001 року	Розширена сфера дії Закону на повні товариства фізичних осіб, а також на партнерські товариства; розширена предметна сфера Закону по відношенню до фізичних осіб, суспільних організацій фізичних осіб, повних товариств фізичних осіб і партнерських товариств, виходячи з граничної межі не менше 1 200 000 євро (еквівалент у польській валюті) доходу нетто від продажу товарів, продукції і фінансових операцій за попередній період.
3	Закон «Про зміни до Закону «Про бухгалтерський облік»» від 26 червня 2003 року	Розширений список понять, що приводяться Законом про визначення Європейського Господарського Простору (ЄГП) з узгодженням з підходом ЄС до цих понять.
4	Закон «Про зміни до Закону про Кодекс торговельних товариств, а також змін до інших законів» від 12 грудня 2003 року	Внесені зміни у сфері виконання юридичних зобов'язань, які з'явилися зі вступом Польщі у Європейський Союз.
5	Закон «Про зміни до Закону «Про бухгалтерський облік»» 2005 року	Обумовлені поправками, внесеними у Директиви Європейського Парламенту, передбачали обов'язкове відображення у фінансовій звітності організації: 1) характеру і цілей угод з іншими суб'єктами, які впливають на майновий та фінансовий стан, фінансовий результат організації; 2) суттєвих операцій із пов'язаними організаціями, які здійснюються в умовах, відмінних від нормальних ринкових; 3) винагороди аудитора або суб'єкта, уповноваженого на перевірку річної фінансової звітності.

Джерело: [1, с. 258; 261–263]

вої звітності та Директив ЄС у сфері бухгалтерського обліку.

Польща як держава-член Європейського Союзу у сфері бухгалтерського обліку регулюється Регламентом ЄС 1606/2002 та Директивою ЄС 2013/34/ЄС, яка встановлює основні вимоги до підготовки фінансової звітності, а також вимагає МСФЗ, схвалені Європейською Комісією.

Регламент 1606/2002 Європейського Парламенту та Ради від 19 липня 2002 року «Про застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку» вимагає від компаній, цінні папери яких допущені до обігу на регульованих ринках держав-членів ЄС, готувати свою консолідовану звітність на основі схвалених МСФЗ. Цей нормативний акт має пряму дію і обов'язковий для виконання під час складання консолідованої звітності компаній відкритого типу, а також дає можливість розширити використання МСФЗ з охопленням окремої звітності компаній відкритого типу. Як правило, компанії, які не зобов'язані використовувати МСФЗ, ведуть свою звітність на основі польського Закону «Про бухгалтерський облік» і Директив ЄС [2].

Директива 2013/34/ЄС «Про щорічну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язані з ними звіти визначених типів компаній» була прийнята Європейським Парламентом та Радою у червні 2013 року. Основною метою було спрощення принципів підготовки фінансової звітності, включаючи принципи подання та розкриття інформації про фінансову інформацію шляхом адаптації податкового навантаження до типу та розміру підприємства (табл. 2). Таким чином, Директива запровадила класифікацію всіх підприємств у п'ять груп, тобто мікропідприємство, мале підприємство, середнє підприємство, велике підприємство та підприємство суспільного інтересу, і детально визначила критерії класифікації. Принципи підготовки фінансових звітів та подання фінансової інформації, а також застосування спрощень були визначені для кожної групи. Країни-члени ЄС мали запровадити положення Директиви, що стосуються бухгалтерського обліку та фінансової звітності, до національних норм до 1 січня 2016 року. У Польщі положення Директиви 2013/34/ЄС були введені у бухгалтерські норми, зазначені у Законі «Про бухгалтерський облік», поступово. Польський Парламент прийняв поправки до Закону, вводячи рішення Директиви щодо мікропідприємств 11 липня 2014 року, а щодо решти підприємств 23 липня 2015 року [3].

Директива 2013/34/ЄС «Про щорічну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язані з ними звіти визначених типів компаній» замінила Четверту (78/660/ЄЕС) «Про річну звітність певних видів компаній» та Сьому (83/349/ЄЕС) «Про консолідовану звітність» Директиви ЄС, доповнила Директиву

2006/43/ЄС «Про обов'язковий аудит фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності» й повністю врахувала вимоги, визначені Директивою 2012/6/ЄС «Про річну фінансову звітність мікропідприємств» (так звана мікро-директива).

Директива 2013/34/ЄС регулює лише певні аспекти фінансової звітності.

Відповідно до Директиви річна фінансова звітність у Польщі повинна містити принаймні баланс, звіт про прибутки та збитки та примітки до фінансової звітності; давати справжню та справедливую інформацію про активи, зобов'язання, фінансовий стан та прибутки або збитки компанії; бути опублікованою кожною компанією у відповідному національному бізнес-реєстрі [5]. Компанії, які підлягають щорічному аудиту, також забезпечують підготовку звіту про зміни у власному капіталі та звіту про рух грошових коштів.

Компанії здійснюють підготовку фінансової звітності станом на останній день року. Принципи оцінки активів, зобов'язань та прав власності, а також визначення фінансових результатів мають застосовуватись відповідно до розд. 4 «Оцінка активів і пасивів, визначення фінансових результатів» Закону «Про бухгалтерський облік».

Положення Закону «Про бухгалтерський облік» 1994 року, що регулює бухгалтерський облік в Польщі, поширюються на юридичних осіб, які зареєстровані у Польщі або чії офіційні офіси чи місце виконавчої влади розташоване у Польщі. У Законі окреслено іноземних громадян, іноземні компанії, що працюють через філіали або зареєстровані дочірні компанії, які зобов'язані вести повну облікову документацію відповідно до польського законодавства.

Закон «Про бухгалтерський облік» містить одинадцять розділів, які регулюють такі питання: загальні правила (розд. 1); ведення рахункових книг (розд. 2); інвентаризація (розд. 3); оцінка активів і пасивів, визначення фінансових результатів (розд. 4); фінансові звіти організації (розд. 5); фінансові звіти пов'язаних організацій (розд. 6); перевірка та подання фінансової звітності (розд. 7); збереження даних (розд. 8); кримінальна відповідальність (розд. 9); особливі та тимчасові положення (розд. 10); зміни в обов'язкових положеннях, кінцеві положення (розд. 11) [6].

Суб'єкти господарювання повинні мати документацію, яка описує польською мовою прийняті принципи (політики) бухгалтерського обліку. Відповідно до Закону «Про бухгалтерський облік» принципи обліку визначаються як «рішення, дозволені Законом, обрані та застосовані суб'єктом господарювання, включаючи ті, що зазначені в МСБО/МСФЗ, для забезпечення необхідної якості фінансових звітів».

Загальні принципи бухгалтерського обліку за директивою 2013/34/ЄС такі: правдиве та справедливе подання (відхилення від будь-

Таблиця 2

Кількісні критерії та статистика для різних типів компаній Польщі

Компанії Статистика	Характеристики	Директива 2013/34/ЄС
Мікропідприємства: компанії на дату балансу не повинні виходити за межі принаймні двох із трьох таких критеріїв. Статистика [4]: – 34 000 – оціночна кількість суб'єктів, які відповідають мікропідприємству; – 17 000 000 PLN (приблизно 4 000 000 EUR) – потенційні заощадження, пов'язані зі спрощеною фінансовою звітністю.	а) загальна сума балансу становить 350 000 євро (PLN 1 500 000); б) чисті доходи від продажу та надання послуг: 700 000 євро (PLN 3 000 000); в) середня кількість співробітників протягом фінансового року дорівнює 10.	Можливість складання скороченого балансу та/або звіту про прибутки та збитки; звільнення від складання приміток до фінансової звітності за умови розкриття певної інформації в кінці балансу; звільнення від підготовки звіту про управління з урахуванням розкриття відповідної інформації про придбання власних акцій або в примітках, або в кінці балансу.
Малі компанії – компанії, які на дату балансу не перевищують межі принаймні двох з трьох таких критеріїв. Статистика [4]: – 41 000 – оціночна кількість суб'єктів, які відповідають за визначенням малого підприємства; – 61 000 000 PLN (приблизно 15 000 000 EUR) – потенційні заощадження, пов'язані зі спрощеною фінансовою звітністю.	а) загальна сума балансу становить 4 000 000 євро (PLN 17 000 000); б) чисті доходи від продажу та надання послуг: 8 000 000 євро (PLN 34 000 000); в) середня кількість співробітників протягом фінансового року дорівнює 50.	Можливість підготувати скорочений баланс; обмежений обсяг приміток до фінансової звітності (інформація, яка вимагається ст. 16 (1) та ст.17 (1) (а), (м) та (q) Директиви 2013/34 / ЄС); звільнення від підготовки звіту про управління з урахуванням розкриття відповідної інформації про придбання власних акцій у примітках до фінансової звітності; звільнення від розкриття нефінансової інформації, що вимагається ст. 19 (1) Директиви 2013/34/ЄС.
Середні компанії – компанії, які на дату балансу перевищують межі принаймні двох з трьох таких критеріїв.	а) загальна сума балансу становить 20 000 000 євро (PLN 85 000 000); б) чисті доходи від продажу та надання послуг становлять 40 000 000 євро (PLN 170 000 000); в) середня кількість співробітників протягом фінансового року дорівнює 250.	Відповідно до ст. 14 держави-члени можуть уповноважити їх у підготовці звіту про прибутки і збитки в скороченому вигляді; надання додаткової інформації в Примітці відповідно до ст. 17.
Великі компанії – компанії, які на дату балансу перевищують межі принаймні двох з трьох таких критеріїв.	а) загальна сума балансу становить 20 000 000 євро (PLN 85 000 000); б) чисті доходи від продажу та надання послуг становлять 40 000 000 євро (PLN 170 000 000); в) середня кількість співробітників протягом фінансового року дорівнює 250.	Повинні надати додаткову інформацію в Примітці відповідно до положень ст. ст. 17 та 18.
Компанії публічного інтересу (зокрема, компанії, які зареєструвалися для допуску до торгівлі на регульованому ринку) – банки; страхові та компанії; інвестиційні фонди; пенсійні фонди; кредитні спілки; платіжні заклади; інститути електронних грошей; лістингові компанії на альтернативних ринках.	Вважаються великим бізнесом незалежно від чистого доходу від продажу, загальної суми активів у балансі і середньої кількості співробітників протягом року.	Повинні надати додаткову інформацію в Примітці відповідно до положень ст. ст. 17 та 18.

якого положення акта, якщо його застосування не забезпечить правдивого та справедливого уявлення, за умови відповідного розкриття інформації в примітках); безперервна діяльність; обачність; послідовність; нарахування; превалювання сутності над формою; суттєвості; заборона взаємозаліку. Принципи (політики) бухгалтерського обліку стосуються:

- визначення звітного періоду і звітних періодів, які входять до його складу;
- методів оцінки активів і пасивів, а також визначення фінансового результату;

– способів ведення бухгалтерських книг, зокрема:

1) робочого плану рахунків організації, який містить список рахунків головної книги, прийняті принципи класифікації операцій, принципи ведення рахунків допоміжних книг, а також зв'язок з рахунками головної книги;

2) списку бухгалтерських книг, а в разі ведення бухгалтерських книг із застосуванням комп'ютера – переліку групування даних, на основі яких складають бухгалтерські книги на

комп'ютерних носіях, даних з визначенням їх структури і взаємозв'язків;

3) опису системи обробки даних, а в разі ведення бухгалтерських книг із застосуванням комп'ютера – опису інформаційної системи, яка містить список різних програм, процедур і функцій, залежно від структури програмного забезпечення разом з описом алгоритмів і параметрів, а також програмних принципів збереження даних, особливо методів забезпечення доступу до даних і системи їх обробки, а також визначення версії програмного забезпечення і дати початку його використання;

– системи, яка зберігає дані та їх збір, а також бухгалтерські документи, бухгалтерські книги та інші документи, які складають основу записів у ній.

Політика бухгалтерського обліку визначається у письмовій формі та затверджується керівником організації. Обов'язок дотримання законодавства щодо бухгалтерського обліку покладається на керівника компанії, що визначено відповідно до Директиви 2013/34/ЄС [7].

Бухгалтерський облік ведеться польською мовою та в польській валюті (польських злотих). Звітний період становить 12 місяців та співпадає з календарним роком. Організація має право вибрати інші дати, проте тоді обов'язково потрібно поінформувати податкові органи про таке рішення.

Додатковими вказівками до Закону «Про бухгалтерський облік» є національні стандарти бухгалтерського обліку (KSR), які видає Комітет зі стандартів бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів Польщі з 2003 року. Станом на 1 січня 2017 року затверджені та набули чинності десять національних стандартів бухгалтерського обліку (табл. 3). Компанії, які не повинні застосовувати МСФЗ під час складання фінансової звітності, можуть добровільно застосовувати національні стандарти бухгалтерського обліку. Прикладом можуть бути малі та

середні підприємства (МСП) (МСФЗ для МСП не були прийняті в Польщі).

Якщо конкретне бухгалтерське питання не регулюється в польському Законі «Про бухгалтерський облік» або в стандартах Комітету, компанії можуть використовувати інструкції з МСФЗ. Проте якщо компанія вирішить дотримуватися національних стандартів, то застосування інструкцій з МСФЗ забороняється, коли конкретне бухгалтерське питання регулюється відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку чи польського Закону «Про бухгалтерський облік».

Аудит фінансової звітності підприємств у Польщі регулюється юридичними вимогами Закону «Про бухгалтерський облік» 1994 року (розд. 7), Закону «Про аудиторів, уповноважених здійснювати аудит фінансової звітності та державного нагляду та їх самоврядування» 2009 року, Національних стандартів аудиту, виданих Національною радою аудиторів Наказом «Щодо національних стандартів аудиту» від 16 лютого 2010 року № 1608/38/2010, Регламентом (ЄС) Європейського парламенту і Ради «Про особливі вимоги до обов'язкового аудиту суб'єктів суспільного інтересу» від 16 квітня 2014 року № 537/2014 та Директивою 2014/56/ЄС Європейського парламенту і Ради «Про внесення змін у Директиву 2006/43/ЄС з обов'язкового аудиту річної звітності та консолідованої звітності» від 16 квітня 2014 року.

Обов'язок проведення аудиту та публікації фінансової звітності стосується консолідованої звітності груп, акціонерних товариств, банків, страховиків та компаній, діяльність яких регулюється законодавством про інвестиційні та пенсійні фонди, торгівлю цінними паперами. Інші компанії підлягають обов'язковому проведенню аудиторської перевірки, якщо вони підпадають принаймні під два із трьох таких критеріїв:

Таблиця 3

Національні стандарти бухгалтерського обліку Польщі

№	Назва національного стандарту бухгалтерського обліку (KSR)	Публікація (поправка)
KSR 1	Звіт про рух грошових коштів	Вісник Міністерства фінансів за 2 серпня 2011 року, № 6, п. 26
KSR 2	Податок на прибуток	Вісник Міністерства фінансів за 28 липня 2010 року, № 7, п. 31
KSR 3	Незавершені будівельні контракти	Вісник Міністерства фінансів за 31 грудня 2009 року, № 16, п. 88
KSR 4	Зменшення корисності активів	Вісник Міністерства фінансів за 23 квітня 2012 року, № 15
KSR 5	Лізинг, оренда та прокат	Вісник Міністерства фінансів за 30 грудня 2011 року, № 9
KSR 6	Забезпечення, нараховані витрати, непередбачені зобов'язання	Вісник Міністерства фінансів за 7 квітня 2014 року, п. 12
KSR 7	Зміни в облікових принципах (політиках), виправлення помилок, зміни в оцінках та події після дати балансу-визнання та подання	Вісник Міністерства фінансів за 3 липня 2012 року, п. 34
KSR 8	Операції з нерухомістю	Вісник Міністерства фінансів за 20 лютого 2014 року, п. 5
KSR 9	Звіт про діяльність	Вісник Міністерства фінансів за 15 травня 2014 року, п. 17
KSR 10	Договори про державно-приватне партнерство	Вісник Міністерства фінансів за 2015 рік

– середньорічна кількість працівників у перерахунку на повну зайнятість становила щонайменше 50 осіб;

– сукупні активи на кінець фінансового року склали принаймні (еквівалент польського злотого) 2 500 000 євро;

– чистий дохід від реалізації товарів, готової продукції та фінансових операцій за фінансовий рік становив щонайменше (еквівалент польського злотого) 5 000 000 євро.

Згідно з Директивою 2013/34/ЄС фінансові звіти суб'єктів господарювання державного майна, середні та великі підприємства повинні перевірятись одним або декількома статутними аудиторами [7].

Висновки. Євроконвергенція як процес фактично знаходить вираження у зближенні законів та національних стандартів бухгалтерського обліку з Європейськими Директивами у сфері обліку і аудиту. Польща є членом Європейського Союзу, тому розгляд чинних вимог необхідно розпочинати з Директиви 2013/34/ЄС від 26 червня 2013 року. Польський Закон «Про бухгалтерський облік», національні стандарти бухгалтерського обліку відповідають Директивам ЄС. Польські лістингові компанії застосовують МСФЗ відповідно до Директиви 2002/1606/ЄС. Річна фінансова звітність визначених Законом «Про бухгалтерський облік» польських суб'єктів господарювання і консолідована звітність груп мають пройти обов'язковий аудит. Польща ще не перейшла на Міжнародні Стандарти Аудиту, але прийняті державні стандарти аудиту не значно відрізняються від їхніх аналогів МСА.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Винярська К. Особенности учета, анализа и аудита в Польше / К. Винярська // Бухгалтерский учет в странах мира : [учебное пособие]. Вып. 2 / под ред. Ф.Ф. Бутынца. – Житомир : ЖГТУ, 2008. – С. 253–331.
2. ACCOUNTING REGULATIONS IN POLAND 2014 // PKGT audit / Retrieved [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pkgt.pl/pliki/Accounting%20Regulations%20in%20Poland.pdf>.
3. Prewysz-Kwinto P. Changes in Financial Reporting of Polish Entities Resulting from the Implementation of Directive 34/EU and Evaluation / P. Prewysz-Kwinto, G. Voss // World Academy of Science, Engineering and Technology International Journal of Economics and Management Engineering. – 2016. – Vol. 3. – № 6. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://waset.org/abstracts/51481>.
4. Poland's experience in transposing corporate financial reporting requirements of Directive 2013/34/EU / [A. Stachniak, J. Stachniak, M. Stachniak] // Accounting and Auditing Department Ministry of Finance Poland. – Warsaw, 17 March 2016.
5. Comparable and clear company financial statements across the EU [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN>.
6. The Accounting Act of 29 September 1994 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://polishtax.com/wp-content/uploads/2012/01/Polish-Accounting-Act.pdf>.
7. Директива 2013/34/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 червня 2013 року про річну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язані звіти деяких видів підприємств, що вносить зміни до Директиви 2006/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради і припиняє дію Директив Ради 78/660/ЄЕС та 83/349/ЄЕС [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ua-energy.org/.../Accounting_Directive_for_translation_UK.